

Wydział Orientalistyczny

Misja

Wydział Orientalistyczny jest największym ośrodkiem w Polsce prowadzącym badania i kształcącym studentów w zakresie orientalistyki. Od osiemdziesięciu lat prowadzi działalność dydaktyczną i naukową, w wielu specjalnościach jest jedyną instytucją w skali całego kraju kształcąca i prowadząca unikatowe badania na podstawie oryginalnych źródeł w językach tak wielu badanych obszarów. W ciągu tych lat stopniowy i systematyczny rozwój w zakresie badań naukowych i dydaktyki znacząco umocnił pozycję orientalistyki na UW. W 2008 roku uzyskaliśmy status wydziału (wcześniej Instytut Orientalistyczny). Obecność orientalistyki wśród innych wydziałów UW sprawia, że Uniwersytet Warszawski stał się jedyną uczelnią w Polsce, w której badania nad kulturami i językami Azji i Afryki zyskały właściwy status i rangę.

Uzyskanie przez orientalistykę statusu wydziału zdecydowanie wzmocniło i dodatkowo jeszcze uwiarygodniło misję Uniwersytetu Warszawskiego zapisaną w Statucie UW, w którym czytamy, że Uniwersytet jest „wspólnotą dialogu. Wymiana poglądów, ścieranie się argumentów, otwartość na nowe idee i pomysły wiążą się tutaj nieodłącznie z respektowaniem odmienności i poszanowaniem godności osobistej”. Stwarzając możliwości rozwoju studiów nad kulturami Azji i Afryki, Uniwersytet Warszawski wspomaga dialog nie tylko „między integrującymi się społeczeństwami Europy” (jak zapisano w Statucie), ale także między kulturami Zachodu i Wschodu. Kształtuje tym samym postawy szacunku wobec odmienności cywilizacyjnych oraz otwartości i tolerancji.

Poznanie uwarunkowań kulturowych, w tym światopoglądowych, przekłada się na wymierne korzyści, jakie może osiągać Polska w sferze politycznej czy ekonomicznej w ramach współpracy z krajami Azji i Afryki. Konieczne jest zatem kompetentne i profesjonalne gromadzenie i upowszechnianie wiedzy właściwie teoretycznie opracowanej i usystematyzowanej na temat kultur i społeczeństw obszaru Azji i Afryki, jak również stosunków międzykulturowych..

Zadania te realizuje Wydział Orientalistyczny Uniwersytetu Warszawskiego. Charakter naszej działalności naukowej, dydaktycznej i popularyzatorskiej sprawia, że nasza misja wpisuje się nie tylko w misję naukową, ale także w misję obywatelską i społeczną UW.

Strategia w zakresie badań naukowych

Najnowsze wydarzenia w obszarze globalnej polityki pokazują, że kształcenie w zakresie orientalistyki, kulturoznawstwa i studiów wschodnich jest niezbędne dla rozumienia i rozwiązywania problemów współczesnego świata. Wydział Orientalistyczny, którego przedmiotem badań są kultury Azji i Afryki, a narzędziem właściwe języki, ma tutaj wielką rolę do spełnienia. Badania bazujące na materiałach źródłowych w językach orientalnych i afrykańskich pozwalają bowiem na spojrzenie na kultury tych obszarów i dziejące się tam wydarzenia z „wewnętrznej” perspektywy, która umożliwia zrozumienie specyfiki danej kultury i sposobu pojmowania i organizowania świata przez jej uczestników. Odwoływanie się do rodzimych kultur Azji i Afryki i poszukiwanie utrwalonych wzorów w tamtejszych językach, literaturze, sztuce, historycznych przekazach i religiach staje się niezbędnym warunkiem poznania i rozumienia złożoności świata. Jest też zadaniem wymagającym uzupełniania i weryfikowania, a nierzadko odrzucania metod badawczych, które, formułowane z punktu widzenia społeczeństw i kultur zachodnich, mogą prowadzić do fałszywych wniosków naukowych, skażonych podejściem europocentrycznym.

Dla realizacji zamierzonych celów badawczych orientalistyka staje przed

koniecznością poszerzania aparatu pojęciowego, wypracowania dodatkowych metod dostosowanych do specyfiki przedmiotu badań (np. dotyczących systemów władzy, zjawisk literackich, myśli filozoficznej i religijnej). Rozwój badań orientalistycznych wymaga zatem następujących działań:

1. Podjęcie starań o utworzenie nowej dyscypliny naukowej (bądź makrodyscypliny) *orientalistyka*.

Formalne uznanie orientalistyki za odrębną dyscyplinę naukową w ramach dziedziny nauki humanistyczne umożliwiłoby uzyskanie uprawnień do nadawania stopnia naukowego doktora i doktora habilitowanego w zakresie orientalistyki. Rada Wydziału Orientalistycznego posiada obecnie uprawnienia do nadawania stopni doktora i doktora habilitowanego w dwóch dyscyplinach naukowych: literaturoznawstwo i językoznawstwo. Jest to pewne ograniczenie, badania orientalistyczne mają bowiem najczęściej charakter interdyscyplinarny, z wykorzystaniem różnych metod badawczych w analizie kultury Azji i Afryki. Dlatego też brak formalnego uznania orientalistyki za odrębną dyscyplinę naukową marginalizuje badania orientalistyczne i nierzadko ogranicza dostęp do grantów i dotacji. Utrudnia to tym samym rozwój badań orientalistycznych, włączając je w sztywne ramy ustalonych dyscyplin naukowych, w których metody badawcze i aparat pojęciowy nie zawsze mieszczą się w tych ramach, bądź wymusza odwoływanie się do europocentrycznej perspektywy badawczej.

2. Znaczne zwiększenie udziału orientalistów w pozyskiwaniu grantów badawczych krajowych i zagranicznych, w tym ze środków unijnych.

W celu zwiększenia udziału orientalistów w zdobywaniu środków w ramach grantów badawczych konieczne jest wsparcie merytoryczne i organizacyjne dla pracowników WO ze strony wydziału (np. zatrudnienie specjalisty na stanowisku administracyjnym) oraz wprowadzenie do programu studiów doktoranckich szkoleń (zajęć) w zakresie przygotowywania wniosków o granty.

3. Podjęcie szerokiej współpracy naukowej z wiodącymi ośrodkami orientalistycznymi w świecie, a także z ośrodkami z krajów Azji i Afryki.

Konieczne jest inicjowanie i podejmowanie wspólnych międzynarodowych prac i projektów badawczych.

4. Wykorzystanie potencjału i dorobku naukowego orientalistów w kreowaniu rozwoju nauk humanistycznych.

Temu celowi służyć będzie podejmowanie przez orientalistów interdyscyplinarnych badań porównawczych we współpracy z badaczami reprezentującymi inne dyscypliny naukowe, specjalistami w zakresie filozofii, religii, psychologii, historii, polityki, socjologii, ekonomii, sztuki, jak również rozwijanie dialogu między Wschodem a Zachodem. Umożliwi to dekodowanie tych dwóch światów w różnych jego wymiarach (filozoficznym, psychologicznym, ekonomicznym, politycznym itp.) poprzez porównanie sensów nadawanych różnym przejawom życia społecznego, duchowego, psychicznego, emocjonalnego, religijnego, a także politycznego, ekonomicznego, kulturowego. Efekty takiej wymiany myśli, doświadczeń, perspektyw badawczych mogą przyczynić się do wzbogacenia badań w zakresie nauk humanistycznych.

5. Wspieranie poszerzania zainteresowań naukowych o nowe obszary badawcze.

W ramach wydziału zwiększa się zainteresowanie nowymi obszarami badawczymi, np. interdyscyplinarnymi badaniami buddologicznymi, problematyką związaną z historią sztuki krajów Azji i Afryki, zagadnieniami etnologicznymi, zmianami społecznymi zachodzącymi

we współczesnych krajach Azji i Afryki – społecznymi, politycznymi, ekonomicznymi. Umożliwienie rozwoju tych badań będzie prowadzić do wzbogacenia dorobku naukowego i oferty dydaktycznej wydziału.

6. Intensyfikacja prac naukowych w ramach już istniejących tematów i obszarów badawczych

Planowane jest rozpoczęcie projektów badawczych dotyczących kultur i społeczeństw Azji Południowo-Wschodniej, Wietnamu, Afryki Południowej (ważnego obszaru, dla którego językami treści kulturowych są m.in. zulu lub xhosa) oraz odbudowa obszarów badawczych, które ze względów kadrowych zostały wstrzymane bądź znacznie ograniczone (np. sumerologia, egiptologia, badania koptologiczne, tamilistyka, badania kultury i języka urdu).

7. Umiędzynarodowienie dorobku naukowego pracowników WO.

Konieczne jest pozyskiwanie środków finansowych w ramach dostępnych grantów na wspieranie publikacji w języku angielskim oraz przekładów najważniejszych pozycji naukowych Wydziału Orientalistycznego.

8. Tworzenie nowoczesnego warsztatu do prowadzenia badań – poprawa infrastruktury badawczej.

Realizacja powyższych zadań umożliwi podjęcie starań o uzyskanie statusu jednostki wiodącej (KNOW). W 2011 roku, na podstawie parametryzacji przeprowadzonej przez Państwową Komisję Akredytacyjną, wydział uzyskał pierwszą kategorię.

Strategia w zakresie dydaktyki

Wydział Orientalistyczny zapewnia wszechstronne wykształcenie akademickie w zakresie orientalistyki, dając wiedzę, która ułatwia rozumienie współczesnego świata – jego różnorodności i złożoności. Wiedza ta kształtuje postawy respektowania odmienności kulturowej i poszanowania godności osobistej, kształtuje człowieka otwartego, przekraczającego różnice kulturowe i wyznaniowe.

Na wydziale realizowane są trzy kierunki studiów: orientalistyka, kulturoznawstwo i studia wschodnie. Studenci mogą studiować na wszystkich poziomach kształcenia: I-go, II-go stopnia oraz na studiach doktoranckich i podyplomowych. W ramach wydziału funkcjonują cztery ogólnowydziałowe pracownie dydaktyczne: Literatur i Kultur, Języków, Filozofii i Religii, Historii i Zagadnień Społeczno-Politycznych. Działa także Wydziałowa Szkoła Języków Wschodnich, która organizuje nauczanie (lektoraty, szkoły letnie) języków orientalnych, afrykańskich i „wschodnich” w ramach Uniwersyteckiego Systemu Nauczania Języków Obcych.

Wydział dysponuje najsilniejszą w Polsce kadrą naukowo-dydaktyczną w zakresie prowadzonych kierunków studiów, dzięki czemu wyniki badań naukowych stanowią podstawę oferty programowej i dydaktycznej. Duża liczba specjalistów pozwala na uruchomienie kilkunastu specjalności w ramach kierunku orientalistyka, są to: afrykanistyka, arabistyka, hebraistyka, indologia, iranistyka, japonistyka, koreanistyka, kultura Wschodu Starożytnego – asyriologia, kultura Wschodu Starożytnego – hetytologia, kultura Wschodu Starożytnego – egiptologia, mongolistyka i tybetologia, sinologia i turkologia, a także specjalności stosunki międzykulturowe w ramach kierunku kulturoznawstwo.

Rozwój studiów doktoranckich pozwala na kształcenie młodej kadry naukowej i dydaktycznej, co stwarza możliwości uruchomienia kolejnych specjalności bądź nauczania nowych języków w ramach orientalistyki.

Planowane kierunki rozwoju dydaktyki

- I. Działania w zakresie oferty programowej na wydziale:
 1. Uruchomienie przedmiotu „translatoryka” w ramach kierunku orientalistyka. Przedmiot ten jest konieczny, absolwenci WO często bowiem podejmują pracę jako tłumacze, także simultaniczni. Pozwoli to na lepsze przygotowanie studentów niektórych specjalności do tego zawodu.
 2. Uruchomienie w ramach turkologii studiów dla Karaimów i Tatarów. Dzięki temu zrealizowany zostanie wymóg zapewnienia kształcenia specjalistycznego mniejszości narodowych na poziomie studiów wyższych.
 3. Opracowanie programu kształcenia nowego kierunku studiów I-go i II-go stopnia – *stosunki międzykulturowe*.
 4. Utworzenie nowych pracowni dydaktycznych: np. Pracownia Zagadnień Społeczno-Ekonomicznych oraz Pracownia Sztuki Azji i Afryki.
 5. Uruchomienie nowych specjalności, np. Islam w Europie, wietnamistyka.
 6. Przekształcenie dotychczasowych ścieżek w ramach istniejącej specjalności w odrębne specjalności: np. mongolistyka, tybetologia, afganologia.
 7. Poszerzenie oferty dydaktycznej w systemie e-learning, wprowadzenie nowych ofert do platformy IBIZA.
 8. Uruchomienie studiów II-go stopnia w języku angielskim, co umożliwi kształcenie studentów zagranicznych, w tym z krajów Azji i Afryki (np. Turcji, Azerbejdżanu, Iranu itd.).
 9. Poszerzenie oferty dydaktycznej o zajęcia dotyczące zagadnień politycznych i współpracy rozwojowej w regionach Azji i Afryki.
- II Wprowadzenie zmian w ofercie programowej dotyczącej języków orientalnych/afrykańskich:
 1. Nauczanie nowych języków orientalnych/afrykańskich w ramach już istniejących bądź nowych specjalności: języka azerskiego, turkmeńskiego (specjalność turkologia), urdu, syngaleskiego (specjalność indologia), indonezyjskiego, malajskiego, tajskiego (nowa specjalność), wietnamskiego (nowa specjalność), zulu, xhosa (specjalność afrykanistyka).
 2. Stworzenie laboratoriów językowych dla języków orientalnych i afrykańskich.
 3. Uzyskanie akredytacji do przeprowadzania egzaminów certyfikacyjnych dla języków orientalnych nauczanych na różnych poziomach.
- III. Rozwój Wydziałowej Szkoły Języków Obcych
 1. Poszerzenie oferty lektoratów o nowe języki
 2. Stworzenie oferty zaawansowanych specjalistycznych kursów językowych.
- IV Działania na rzecz organizacji dydaktyki i społeczności studenckiej:
 1. Stosowanie w większym zakresie technik multimedialnych w czasie prowadzenia zajęć.
 2. Intensyfikacja aktywności studenckich kół naukowych oraz wymiany zagranicznej studentów w ramach istniejących programów, w tym unijnych (Erasmus, Erasmus-Mundus).
 3. Rozwój współpracy z ośrodkami krajowymi i zagranicznymi w zakresie inicjatyw dydaktycznych, w tym np. organizacja warsztatów indologicznych (językowych/translatorskich/edycji tekstów itp.) dla studentów i pracowników.
 4. Wspieranie wyjazdów studentów na stypendia do krajów Azji i Afryki.
- V Związki dydaktyki i nauki:

1. Wykorzystanie idei wykładów i dyskusji panelowych w ramach Pracowni Dydaktycznych do wspólnych wydziałowych projektów badawczych.

Studia Doktoranckie

Na Wydziale Orientalistycznym działają studia doktoranckie w zakresie literaturoznawstwa i językoznawstwa. Utworzenie nowej dyscypliny naukowej *orientalistyka* umożliwiłoby poszerzenie perspektywy badawczej w obszarze badań nad kulturami Azji i Afryki oraz zwiększenie liczby kandydatów na studia doktoranckie w tym zakresie. Absolwenci ze stopniem naukowym doktora stanowią potencjalną kadre naukowo-dydaktyczną dla Uniwersytetu Warszawskiego, jak również dla innych ośrodków akademickich w Polsce. Wobec dużego zainteresowania studiami doktoranckimi na Wydziale Orientalistycznym (obecnie studiuje 90 osób) planujemy następujące działania:

1. Utworzenie studiów doktoranckich w języku angielskim.
Wiele osób z krajów Azji i Afryki, jak również z Europy Zachodniej, jest zainteresowanych studiami doktoranckimi na WO. Zachodzi zatem pilna potrzeba uruchomienia odrębnych studiów w języku angielskim.
2. Utworzenie studiów doktoranckich środowiskowych, opartych na współpracy Wydziału Orientalistycznego (orientalistów i specjalistów w zakresie studiów wschodnich) z innymi jednostkami UW (historia, politologia). Projekt takich studiów był już dyskutowany w środowisku naukowym i uzyskał akceptację zainteresowanych jednostek. Studiami środowiskowymi o takim charakterze są także zainteresowani absolwenci uczelni z Europy Środkowej i Wschodniej.
3. Zwiększenie udziału doktorantów w grantach naukowych.

Studia Podyplomowe

Wydział Orientalistyczny ma bardzo duży potencjał naukowy i kadrowy, co pozwala na uruchomienie różnorodnych studiów podyplomowych odpowiadających na współczesne potrzeby społeczne. Uruchomienie studiów wymaga analizy tych potrzeb oraz grup docelowych i na tej podstawie ustalenia oferty programowej.

Planowane działania:

1. Zwiększenie oferty studiów podyplomowych.
2. Wspieranie dotychczas działających studiów.

Sprawy Kadrowe

Realizacja planów rozwoju Wydziału Orientalistycznego w zakresie nauki i dydaktyki wymaga kształcenia młodych naukowców. Główną drogą kształcenia kadry naukowo-dydaktycznej są studia doktoranckie, w których uczestniczą absolwenci różnych specjalności orientalistycznych. Stanowią oni potencjalną grupę, spośród której można wybrać najlepszych kandydatów na stanowisko adiunkta. Pozyskanie dodatkowych środków finansowych na zatrudnienie młodej kadry odwróciłoby zarysowującą się niekorzystną tendencję w strukturze zatrudnienia na wydziale – zbyt małą liczbę doktorów zatrudnionych na stanowisku adiunkta. W celu wspierania kształcenia młodej kadry wydział planuje:

1. Zgłaszanie i finansowanie stypendiów dla młodych naukowców, przyznawanych przez JM Rektora UW.
2. Wsparcie finansowe ze środków na badania statutowe WO projektów badawczych doktorantów i doktorów, przyznawane w drodze konkursu.
3. Wypracowanie programu umożliwiającego wsparcie finansowe ze środków

budżetowych doktorów z dłuższym stażem pracujących nad habilitacją w zakresie dofinansowania publikacji, przekładów na język angielski, organizacji konferencji.

4. Przeznaczanie ze środków pozabudżetowych dodatkowych środków na wynagrodzenia/dodatki specjalne dla pracowników naukowych wyróżniających się szczególną aktywnością.
5. Zatrudnianie nowych pracowników na podstawie analizy potrzeb naukowych i dydaktycznych jednostek wydziału.
6. Wspieranie udziału pracowników w stażach, szkoleniach, wyjazdach.
7. Kontynuowanie oraz nawiązywanie nowej współpracy z ambasadami państw Azji i Afryki w zakresie pozyskiwania specjalistów (native speakers) nauczających języków orientalnych i afrykańskich, a także zagadnień szeroko rozumianej kultury w celu zatrudniania ich na stanowiskach lektorów i profesorów wizytujących.

Biblioteka Wydziałowa

Wydział dysponuje bardzo bogatym i cennym księgozbiorem orientalistycznym skupionym w kilku bibliotekach zakładów i katedr oraz w Bibliotece Wydziałowej. Ze względu na trudności lokalowe książki znajdują się w salach wykładowych i gabinetach, co bardzo utrudnia pracę biblioteki. W planach wydziału przewidziane jest:

1. Utworzenie jednej biblioteki wydziałowej skupiającej większość zbiorów. W zakładach/katedrach pozostałby jedynie księgozbiór podręczny. W konsekwencji nastąpi reorganizacja pracy bibliotekarzy.
2. Wprowadzenie całości zbiorów do systemu katalogu elektronicznego Biblioteki Uniwersyteckiej.

Administracja

W związku z rozwojem wydziału i coraz większym obciążeniem zadaniami administracyjnymi, wynikającymi ze znacznego wzrostu kontaktów, wymiany i obiegu dokumentów, korespondencji z różnymi jednostkami wewnętrznymi UW oraz podmiotami zewnętrznymi, a także prac o charakterze administracyjno-biurowym (w tym archiwizacja dokumentów i procedury związane z pozyskiwaniem grantów), konieczne jest usprawnienie działań administracji wydziału w zakresie:

1. Zarządzania sprawami technicznymi i gospodarczymi.
2. Poprawy obiegu informacji (również w systemie elektronicznym).
3. Systemu pozyskiwania i obsługi grantów od strony formalnej i finansowej.
4. Wymagać to będzie racjonalizacji pracy dziekanatów, nie da się również uniknąć zwiększenia zatrudnienia w administracji.

Infrastruktura

Wydział Orientalistyczny ma swoją siedzibę w kilku miejscach. Mając na uwadze obecne rozproszenie jednostek WO, a przede wszystkim – w większości wypadków – niedostosowanie ich bazy lokalowej do współczesnych standardów akademickich, zarówno jeśli chodzi o sale dydaktyczne, jak i brak zaplecza dla pracowników, wydział będzie zabiegał u władz UW o podjęcie starań w sprawie realizacji założeń inwestycyjnych UW przewidujących budowę nowego budynku Wydziału Orientalistycznego. Do czasu zrealizowania tej inwestycji konieczny jest generalny remont budynku Porektorskiego, gdzie znajduje się główna siedziba wydziału.

Studium Europy Wschodniej

Misja i strategia

Nowy kierunek dydaktyczny „Studia Wschodnie” w sposób bezpośredni odnosi się do fundamentów misji Uniwersytetu Warszawskiego. U jego podstaw leży przekonanie o jedności i odrębnym charakterze nauki i wiedzy o szerokim obszarze obejmującym Europę Środkowo-Wschodnią, Południowo-Wschodnią oraz Kaukaz i Azję Środkową. Doświadczenie badawcze wykładowców, dążenie do stałego doskonalenia zasobu wiedzy i podniesienia poziomu nauczania poprzez rozwinięcie i odwoływanie się do najlepszych osiągnięć badawczych, zarówno w Polsce, jak i za granicą, w pełni wpisują się w ramy społecznej i kulturalnej misji UW. Dążenie do przekształcenia wiedzy naukowej w mechanizmy, struktury i przedsięwzięcia o charakterze użyteczności społecznej i publicznej sprawia, że ten kierunek studiów w pełni odzwierciedla również obywatelską misję Uniwersytetu.

Pomimo ogólnej zgody co do konieczności i zasadności wprowadzenia takiego kierunku studiów, o czym świadczą wieloletnie dyskusje na forum międzyuniwersyteckim w Polsce oraz poparcie dla podjęcia takich działań wyrażone przez wiele rad naukowych w polskich uczelniach, to wciąż rzecz rzadko spotykana. Wyjątek stanowi tu wieloletnia działalność Studium Europy Wschodniej Wydziału Orientalistycznego oraz pojawienie się kierunku studiów „wschodoznawstwo” w Poznaniu. Zważywszy na to wszystko, powołanie takiego kierunku studiów na UW doskonale wpisuje się w strategię rozwojową naszej uczelni. Byłyby to pierwsze w Polsce tak kompleksowe i interdyscyplinarne studia poświęcone tej tematyce. Co więcej, otwarcie odrębnego kierunku „Studia Wschodnie” stanowi odzwierciedlenie światowych trendów rozwojowych, zmierzających do tworzenia tzw. „*area studies*”, o czym przekonuje działalność naukowo-dydaktyczna w najlepszych uniwersytetach europejskich, brytyjskich oraz amerykańskich.

Wieloletnie doświadczenie i pokaźny dorobek naukowo-dydaktyczny Studium Europy Wschodniej stanowią gwarancję utrzymania najwyższych standardów naukowych i dydaktycznych. Warto przypomnieć, że jest to instytucja, która od ponad 20 lat z wielkim powodzeniem prowadzi badania naukowe na najwyższym światowym poziomie, kształci studentów zarówno polskich, jak i zagranicznych, organizuje konferencje o wydźwięku ogólnopolskim i międzynarodowym, w pełni kontynuując najlepsze osiągnięcia polskiej międzywojennej sowietologii i nawiązując do najważniejszych badań międzynarodowych nad wyżej zarysowanym obszarem geopolitycznym. Niedawno przeprowadzona w Studium Europy Wschodniej kontrola Państwowej Komisji Akredytacyjnej potwierdziła ten fakt. Jednocześnie PAKA jednoznacznie podkreśliła zasadność ubiegania się przez Studium o własny odrębny kierunek. Wieloletnie i wielopoziomowe doświadczenie tej jednostki, która dotychczas w ramach innych kierunków kształciła studentów w zakresie tematyki wschodniej, wskazują, że jest ona wystarczająco duża, żeby podjąć temu zadaniu; posiada bogaty dorobek naukowo-dydaktyczny i od wielu lat cieszy się rosnącym zainteresowaniem ze strony studentów i kandydatów na studia, zarówno w Polsce, jak i za granicą.

Nowy kierunek studiów wpisuje się bezpośrednio w strategię rozwoju Studium Europy Wschodniej. Jego utworzenie będzie sprzyjać dalszemu rozwojowi zdolności naukowo-dydaktycznych kadry naukowej studium. Właśnie z myślą o nowych studentach studium zamierza przygotowywać i publikować podręczniki akademickie dotyczące metodologii badań wschodnich i zagadnień transformacji ustrojowej, politycznej i gospodarczej państw postkomunistycznych, a także opracować encyklopedię badań sowietologicznych. Studenci będą mogli korzystać z rozległej i ciągle rozszerzanej siatki współpracy międzynarodowej studium, co pozwoli im lepiej przygotować się do studiów

drugiego stopnia. Ponadto studenci pozyskani w ramach nowego kierunku będą korzystać z działalności studium na polu organizacji konferencji krajowych i międzynarodowych, a także wzbogacać ją o nowe komponenty i doświadczenia organizacyjne. Powołanie nowego kierunku studiów wydaje się zatem logicznym i naturalnym krokiem na rzecz dalszego rozwoju jednostki.

Warto podkreślić jeszcze jeden aspekt ściśle związany z powołaniem tego nowego kierunku studiów, który znajduje odzwierciedlenie w misji obywatelskiej i społecznej zarówno UW, jak i SEW, i który wykracza poza obszar nauki i dydaktyki, nosząc znamiona użyteczności publicznej. Nie trzeba podkreślać roli i znaczenia kierunku wschodniego dla polskiej polityki zagranicznej oraz polskiej racji stanu. Ponadto, w ostatnich latach także w Unii Europejskiej, daje się zauważyć rosnące zainteresowanie tym obszarem geopolitycznym, zarówno pod względem politycznym i gospodarczym, jak i społecznym. Nie ulega wątpliwości, że ten wzrost zainteresowania przekłada się na rosnące zapotrzebowanie na dobrze wykształconych i przygotowanych specjalistów tego regionu, a powołanie do życia „studiów wschodnich” stanowi konieczny krok w realizacji tego postulatu. Długoletnie doświadczenie bezpośrednich związków i wspólnota losów historycznych otwiera przed Polską możliwość odegrania ważnej, a może nawet pierwszoplanowej roli w ramach działań Unii Europejskiej w tym obszarze. Z uwagi na obecne i rozszerzające się zaangażowanie i możliwości rozwoju kontaktów zwłaszcza gospodarczych na Wschodzie powołanie takiego kierunku studiów wydaje się działaniem, które wykracza poza ramy działalności ściśle naukowej czy dydaktycznej, a staje się przedsięwzięciem służącym rozwojowi Polski oraz podniesieniu jej rangi zarówno w najbliższym sąsiedztwie, jak i szerzej w Unii Europejskiej.